

GINEKOLOGIYADA LAPAROSKOPIYA ORQALI BEPUSHTLIKNI DAVOLASH.

Ro‘zmetova Roziyajon Yoqubboyqizi

*Toshkent Tibbiyot Akademiyasi Termiz filiali 1-Davolash
fakulteti 3- bosqich talabasi.*

rozmetovaroziyajon7@gmail.com

Muxammadiyev Oybek Baxramovich

*Toshkent Tibbiyot Akademiyasi Termiz filiali
1-Davolash fakulteti 2-bosqich talabasi.*

oybekmuxammadiyev12@gmail.com

Poyonova Saboxat Farxod qizi

Toshkent Tibbiyot Akademiyasini Termiz filiali 3 kurs talabasi

saboxatpotonova@gmail.com

Annotatsiya: *Bepushtlik ginekologiyada keng tarqalgan muammolardan biri bo‘lib, uni aniqlash va davolash uchun zamonaviy texnologiyalardan foydalanish muhimdir. Laparoskopiya – bu bepushtlikni aniqlash va davolashda qo‘llaniladigan minimal invaziv jarrohlik usuli bo‘lib, tashxis va davolash maqsadlarida keng qo‘llaniladi.*

Laparoskopiyaning afzalliklari:

1. *Minimal invazivlik: Katta jarrohlik kesiklari talab qilinmaydi, bu esa bemorlar uchun kamroq og‘riq va tez tiklanish imkonini beradi.*

2. *Asoratlar xavfining kamayishi: Qon yo‘qotish va infeksiya xavfi an’anaviy jarrohlikka qaraganda ancha past.*

3. *Diagnostik va terapevtik imkoniyatlar: Laparoskopiya nafaqat diagnostika, balki davolash usuli sifatida ham samarali.*

Laparoskopiya ginekologiyada bepushtlikni davolashda zamonaviy, xavfsiz va samarali usul bo‘lib, u diagnostik va terapevtik maqsadlarda keng qo‘llaniladi. Bemorlar uchun tez tiklanish, minimal asoratlar va yuqori natijalar ushbu usulning asosiy afzalliklaridir.

Kalit so‘zlari: *Bepushtlik, laparoskopiya asbobi, laparoskopiyadan foydalanish va uning amaldagi o‘rni, tuxum yo‘li, bachadon, laparoskopiya bilan davolash, jarrohlik amaliyoti, genikologiya sohasidagi o‘zgarishlar.*

Mavzuning dolzarbligi: *Statistik ma'lumotlarga ko‘ra, laparoskopiya yordamida bepushtlik sabablarini aniqlash samaradorligi 70-80% ni tashkil etadi. Laparoskopik davolashdan so‘ng ayollarning 40-60% ida homiladorlik yuz beradi. Ayniqsa, endometrioz va yopishmalar sindromida laparoskopiya jarayonning muvaffaqiyatini oshiradi.*

Bepushtlikning asosiy sabablari orasida bachadon naylarining tutilishi, endometrioz, tuxumdon kistalari, va tos bo‘shlig‘idagi yopishmalar keltirib o‘tiladi. Laparoskopiya

yordamida ushbu patologiyalarni bevosita ko‘rish, baholash va ularni davolash imkoniyati mavjud. Bu esa diagnostika va davolashning samaradorligini sezilarli darajada oshiradi.

Laparoskopiyaning diagnostik roli shundaki, boshqa usullar yordamida aniq qo‘yib bo‘lmaydigan tashxislarni qo‘yish imkonini beradi. Masalan, tuxumdon yoki bachadon naylarining funksional holatini baholash, endometriozning aniq bosqichini aniqlash va yopishmalarni ko‘rish. Shu bilan birga, laparoskopiya diagnostik jarayonning davolash bilan birgalikda amalga oshirilishi tufayli jarrohlik aralashuvning ikkinchi marta talab qilinish ehtimolini kamaytiradi.

Asosiy qism: Laparoskopiya – bu maxsus moslama, laparoskop yordamida qorin bo‘shlig‘ini tekshirish va davolash usuli. Jarrohlik qorin devorida kichik kesiklar qilish orqali amalga oshiriladi. Ushbu usul yordamida tos bo‘shlig‘idagi a‘zolar (bachadon, tuxumdonlar, bachadon naylari) aniqlanadi va patologik jarayonlar bartaraf etiladi.

Laparoskopiya yordamida bepustlikni keltirib chiqaruvchi quyidagi patologiyalarni aniqlash va davolash mumkin:

1. Bachadon naylari tutilishi: Bachadon naylarining yopilishi yoki shikastlanishi tuxumning urug‘lanishini qiyinlashtiradi. Laparoskopiya yordamida naylarni ochish yoki yopishqoq jarayonlarni bartaraf etish mumkin.

2. Endometrioz: Laparoskopiya yordamida endometrioz o‘choqlari aniqlanadi va yo‘q qilinadi.

3. Tuxumdon kistalari: Kistalarni olib tashlash yoki drenaj qilish orqali tuxumdon faoliyatini tiklash mumkin.

4. Yopishmalar: Tos bo‘shlig‘idagi yopishmalarni kesish orqali reproduktiv a‘zolarni normal faoliyatga qaytarish mumkin.

Jarayon qanday amalga oshiriladi?.

1. Bemorga umumiy narkoz beriladi.

2. Qorin bo‘shlig‘iga maxsus gaz (karbonat angidrid) yuborilib, a‘zolar yaxshiroq ko‘rinadigan bo‘ladi.

3. Laparoskop va boshqa jarrohlik asboblari kichik kesiklar orqali qorin bo‘shlig‘iga kiritiladi.

4. Aniqlangan patologiyalar olib tashlanadi yoki davolanadi.

Xulosa: Hozirgi kunga kelib genikologiya sohasidagi o‘zgarishlar, uning texnologiyalar orqali yanada takomillashishi natijasida ayollarga o‘tgan yillarga qaraganda yengilliklar va oson tibbiy yordam berish chora tadbirlari ko‘rib borilayapti. Laparoskopiya, shuningdek, murakkab holatlarda jarrohlik aralashuvni osonlashtiradi, masalan, tuxumdon kistalarini olib tashlash, bachadon naylaridagi yopishmalarni kesish yoki endometrioz o‘choqlarini bartaraf etish. Ushbu usul, ayniqsa, an‘anaviy jarrohlik usullari samarali bo‘lmagan holatlarda afzal qilingan yondashuvdir.

Laparoskopiyaning muvaffaqiyatli amalga oshirilishi uchun tajribali jarroh va zamonaviy uskunalari talab qilinadi. Kelgusida bu usulni yanada takomillashtirish orqali

diagnostika va davolash samaradorligini oshirish, shuningdek, jarayonni bemorlar uchun yanada qulay qilish maqsad qilib qo'yilgan.

Bepushtlik muammosiga duch kelgan ayollar uchun laparoskopiya nafaqat tashxislash, balki davolashning ham eng samarali va xavfsiz usuli sifatida tavsiya etiladi. Ushbu usulni qo'llashning kengayishi va innovatsion yondashuvlar bepushtlik muammosini hal qilishda sezilarli natijalarga erishishga yordam beradi.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR:

1. Adamyan L.V., Andreeva E.N. "Reproduktiv yoshdagi ayollarda diagnostika va davolash". Moskva, 2015.
2. Azizova M.E. "Polikistoz tuxumdonlar sindromi zamonaviy davolash usullari". Toshkent, 2018.
3. Nazarova G.D. "Tuxumdonlar o'zgarishlari bilan bog'liq bepushtlikning laparoskopik davolash usullari". Toshkent, 2020.
4. Xolboeva S. "Laparoskopik jarrohlikdan keyin fertillikni tiklash". Toshkent, 2021.
5. "Ayollarda bepushtlik diagnostikasi". Samarqand davlat tibbiyot instituti, 2019.
6. <https://gmed.uz/uz/item-laparoskopik-bachadonni-olib-tashlashning-samarali-usuli>
7. <https://gmed.uz/uz/item-bachadon-naychalarining-otkazuvchanligini-tiklash>
8. https://med24.uz/uz/bolezni/besplodie-u-zhenshchin?PAGEN_1=10
9. <http://m.srcyrl.trando-med.com/info/overview-and-application-17149537003922432.html>